

**Arbetsplan för fritidshem
Enskede byskola
Läsåret 2015-2016**

I denna arbetsplan för Enskede Byskolas fritidshem berättar vi om vårt dagliga arbete. Fritidsverksamheten är uppdelad i två fritidshem och en fritidsklubb. På Talgoxen finns elever i förskoleklass, klass 1 och 2 på Havsörnen finns elever i klass 3 och fritidsklubben för åk 4-6.

Vi har ett ansvar att skapa en kreativ fritidsverksamhet, med trygga barn som har roligt och lär sig.

Vi har också ett ansvar för att synliggöra vad vi gör och varför inför föräldrar och andra som är intresserade.

Utveckling och lärande

Verksamhetens fokus är den sociala, kreativa och skapande delen av lärandet. Fritidshemmet bör stimulera barns allsidiga utveckling och lärande som sker hela dagen och i alla sammanhang.

Att fungera i grupp

Vi uppmuntrar barnen att arbeta självständigt och lösa problem samt att arbeta i grupp för att bland annat lära sig sociala koder.

Fritidshemmets verksamhet bygger på aktiviteter i grupp. För att det ska fungera måste barnen känna en trygghet i gruppen. Vi arbetar aktivt med att bygga upp gruppkänslan, uppmuntrar till gemensamma lekar, hjälper barnen att fatta gemensamma beslut och lär dem att respektera andras idéer och tankar. Vi vill att barnen ska känna en sådan trygghet i gruppen att de helt vågar vara sig själva. Det ska finnas utrymme för vars och ens egenart i den gemensamma gruppen.

Alla måste följa de regler som vi har satt upp för Enskede Byskola.

Vi arbetar med att integrera de olika åldrarna inom de två fritidshemmen så att barnen kan lära sig av varandra.

Elevinflytande

Vi vill att varje barn ska få möjlighet att utvecklas, känna växandets glädje och få känna glädjen i att göra framsteg och att övervinna sina svårigheter. Fritidshemmen vill i sin verksamhet hjälpa barnen att utveckla sin förmåga att utöva inflytande och att ta ansvar. De får vara med och bestämma, till exempel önska nya saker som ska köpas till fritidshemmet, komma med förslag och vara med och bestämma över vissa aktiviteter. För detta ändamål finns en förslagslåda där barnen kan lägga sina förslag.

Tiden på fritidshemmet är barnens fria tid. Vi hjälper dem att fylla tiden med meningsfulla aktiviteter. Barnen har ofta möjlighet att välja eller välja bort en aktivitet. Med stigande ålder ger vi barnen större inflytande över verksamheten.

Vardagskunskap

Vi arbetar med att ge barnen de verktyg som behövs för att de ska känna sig trygga i att ta vara på sig själva i samhället och utvecklas till självständiga individer. I vårt arbete med barnens lärande och fostran vill vi överföra och utveckla ett kulturarv, värden, traditioner, språk och kunskaper från en generation till nästa.

En viktig del av fritidshemmets arbete är att lära ut vardags- kunskaper till barnen, det innefattar många saker som är viktiga att kunna i den dagliga kontakten människor emellan.

Till vardagskunskaper hör allt från att kunna klara av sina toalettbesök, veta vilka kläder man ska ha på sig, att ta ansvar för sina saker och plocka undan efter sig till att hålla reda på klockan och sina olika aktiviteter.

Andra viktiga vardagskunskaper som vi lär ut är att visa hänsyn till varandra, hålla upp dörren, hälsa både när man kommer och när man går hem mm. Vi vill vara goda förebilder och förmedla dessa kunskaper på ett positivt sätt.

Rörelse

Barnen ska få grundläggande kunskaper och förutsättningar för en god hälsa, samt få förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan.

Varje dag ska innehålla en tid av utevistelse. Vår fina skolgård med dess natur och varierande typer av lekplatser gör utevistelse till ett naturligt inslag i verksamheten.

Barnen behöver frisk luft och möjlighet till lek och rörelse utomhus. Under utevistelsen ges möjlighet både till fri lek och organiserad lek av personalen. Barn har en inbyggd vilja att röra på sig och den ska vi underhålla.

Många av fritidshemmets aktiviteter bygger på rörelse ex: bollspel, lekar ute och inne, hopprep, hage. Vi har kontinuerlig tid i idrottssalen då barnen får möjligheter att prova på det som de tycker verkar intressant.

Skapande

En stor del av fritidshemmets verksamhetstid används till olika uttryck för skapande. Att klippa, klistra, sy, rita, måla, arbeta med pärlor och lera, bygga med klossar, lego och plusplus utvecklar både det kreativa sinnet och finmotoriken. Att bygga eller "pyssla" är aktiviteter som barnen ofta väljer och det ger många bra tillfällen till att arbeta med mindre grupper och skapa en lugn atmosfär. Det är utvecklande och ger barnen en trygghet och glädje i att skapa.

Lek

Leken är en av grundpelarna i fritidshemmets verksamhet. Vi vill att alla barn ska fortsätta att vilja leka. I leken bearbetar man olika situationer man har upplevt eller kommer att uppleva. I leken lär sig barnen att förstå sin roll, hålla sig till den rollen samt respektera andras roller i leken. Leken kan både vara organiserad av fritidspersonalen och självvald, fri lek som barnen själva hittar på.

Vi anser att barnen behöver både organiserad och fri lek för att få en meningsfull fritid. Med detta vill vi att barnen ska lära sig samarbeta, växa inombords och få en gruppkänsla samt att öva upp sina färdigheter. Vi vill ge barnen verktygen, miljöerna och resurserna till att utveckla leken till det fantastiska äventyr det ska vara.

Konfliktlösning

Det är ett viktigt moment i barnens lärande att kunna hantera konflikter när det uppstår. Vi arbetar dagligen med att hjälpa barnen att lösa konflikter och

problem. Vi uppmuntrar barnen till att försöka hitta egna lösningar. Vi anser det nödvändigt att barnen utvecklar sin förmåga att reflektera innan de agerar för att lära sig konsekvenserna av sitt handlande. Därför samtalar vi ofta om varför man kan hamna i en konflikt, hur man kan undvika den och hur man ska göra för att inte hamna där ännu en gång.

För att undvika konflikter är vi noga med att skolans regler är kända och välbekanta. Även de regler som gäller för lekar och spel måste kännas till av alla. Det är dessutom viktigt att man vet vilka konsekvenser det blir om man inte följer reglerna. Att lösa konflikter är ibland arbetsamt men det är viktigt att inse att barnen lär sig något varje gång.

Omsorg och trygghet

Ett omsorgsfullt förhållningssätt ska råda. Omsorg avser emotionell trygghet där barnets fysiska och emotionella behov tillgodoses.

Dagsrutiner på fritidshemmet

Barn mår bra och känner sig trygga om dagen på fritidshemmet innehåller vissa bestämda rutiner som är lika dag från dag. Rutiner skapar kontinuitet och barnen känner igen sig, vet vad som gäller. Rutinerna ska vara liknande på båda fritidshemmen, där vi ger ansvar efter ålder. Det underlättar samarbetet.

Vi kollar närvaron kontinuerligt under fritidstiden.

Morgonomsorg

Det är viktigt att ge barnen en harmonisk och lugn start på dagen. Det underlättar barnens förmåga att tillgodogöra sig dagens arbete. Föräldrar ska känna sig trygga i att lämna sina barn till fritidshemmet på morgonen. Vi öppnar inne på Talgoxen kl. 7:00, går sedan ut kl. 8:00 och är ute till skolans början.

Alla barn och föräldrar ska bli väl mottagna och hälsade på.

Mellanmål

Mellanmålet är mycket mer än mjölk och smörgås. Varje dag serveras barnen mellanmål. Då ges en möjlighet att få en stund av social samvaro, samtal och motorisk träning (bre smörgås, hälla upp mjölk mm). Det är ett utmärkt tillfälle att ta upp hur man umgås över en måltid, bordsskick och vad som är bra och nyttigt att äta som mellanmål.

I slutet av mellanmålet berättar de pedagoger som ska arbeta på fritids under eftermiddagen vilka aktiviteter barnen har att välja på den dagen.

Avslutning av dagen

Kl. 16.30 kommer Havsörnen upp till Talgoxen där stängningen sker. Vid avslutningen av dagen är det viktigt med lugn och ro. Vi uppmuntrar till lugna aktiviteter, ger en möjlighet att varva ner, och reflektera över dagen. Lika viktigt som att se och hälsa på barn och föräldrar på morgonen är det att ta adjö på eftermiddagen. Här är det viktigt att vi tar oss tid för att prata och sammanfatta barnets dag till föräldern som hämtar.

Föräldrasamverkan

Vi har ett gemensamt mål, att barnen ska trivas och känna sig trygga här. Det kan vi uppnå om vi har ett gott samarbete med hemmen. Tillsammans kan vi uppnå en utveckling som är gynnsam för barnen. Vi möter föräldrar i många olika situationer, från den snabba hallkontakten till utvecklingssamtalet. Alla möten är viktiga och vi är måna om att hålla dessa möten i en positiv anda.

Vi vill ha en öppen och ömsesidig dialog, välkomnar föräldrarnas synpunkter och frågor. Föräldrar är alltid välkomna att delta i fritidshemmets verksamhet. Vi uppskattar besök, även om barnen är så stora att de går hem själva och inte behöver hämtas. En god kontakt mellan fritidshemmet och hemmet underlättar arbetet.

För att ge kontinuerlig information om verksamheten och övriga händelser finns en informationstavla i entrén. På anslagstavlan finns även en lista där föräldrarna kan informera personalen om eventuella ändringar gällande barnens tider eller vem som ska hämta.

Eftersom alla lärare också arbetar på fritids kan man ta upp och diskutera

frågor som rör fritidsverksamheten under utvecklingssamtalen.

Styrning och ledning – resurser och organisation

Fritidshemmen är en del i skolans gemensamma utvecklingsarbete. Fritidshemmens utvecklingsarbete bedrivs utifrån arbetsplaner, kvalitetsundersökningar och förbättringsplaner.

Alla pedagoger arbetar på fritids, i olika hög grad och utifrån olika kompetenser. Det ger oss en möjlighet att följa barnens hela dag. Genom våra olika kompetenser kan vi hjälpa barnen att lära på många olika sätt.

Dokumentation - uppföljning/ utvärdering- planering (DUP)

Vi ska följa upp och utvärdera verksamheten för att kunna göra förbättringar. Vi ska dokumentera barnens lärande och utveckling. Det kan ske som fotografier till barnens Unikum eller som utställda collage, som utställningar av teckningar eller annat skapande.

All verksamhet ska vara väl planerad. För att fritidsverksamheten ska bli bra är det nödvändigt med tillfällen för gemensam pedagogisk planering. En gång i månaden har därför varje fritids planering. Fritidshemmen stänger också några dagar under loven för möjlighet till längre planeringstid.

Fritidsregler

För Havsörnen och Talgoxen finns följande regler:

- Vi leker lugna lekar inomhus (undantag: gympasalen)
- Några få barn i åk 3 på Havsörnen kan vara ute själva om Havsörnens och Talgoxens personal är överens om detta. Barnen ska då vara på framsidan där Talgoxen kan se dem.
- Vid mellanmålet gäller samma regler, sittplatser, torkvärd som vid lunch.
- Barnen har inga egna mobiltelefoner på fritids. Skolan har telefoner för kontakt med hemmen. (undantag: fritidsklubben)

- Vi städar alltid efter oss.
- Vi säger hejdå till personal på Talgoxen och Havsörnen och stryker oss när vi går hem.
- Klockan 16:30 städar och stänger Havsörnen. De barn som är kvar går upp till Talgoxen. OBS! På fredagar viks även mattorna.

Rutiner för hämtning och lämning

Att säga hej när man kommer och hej då när man går hem är en viktig vardagskunskap som barnen ska ha med sig i livet. Därför vill vi alltid att barnen och föräldrarna ser till att få kontakt med personalen vid hämtning och lämning. Dessutom är det utmärkta tillfällen till korta samtal om hur barnens dag har varit respektive hur barnets tid i hemmet varit.

Med stigande ålder kan barnen ta mer eget ansvar för att ta sig till och från skolan på egen hand. Då är det viktigt att rutinerna "sitter" så att det faller sig naturligt att hälsa när man kommer och säga hej då när man går.

På morgnarna skriver barnen upp sitt namn på en speciell morgonlista inne på Talgoxen när de kommer innan kl. 8.00.

När barnen går hem ska de eller deras förälder också "stryka sig" på klassnärvarolistan på anslagstavlan (sätta ett streck över sin avprickade närvaro den aktuella dagen).

Har något barn gått utan att säga till, ringer vi och kontrollerar med hemmet att barnet är välbehållet hemma.

Rutiner om något oförutsett inträffar vid stängning.

Om du är ensam kvar och du behöver hjälp på något sätt (ett barn har skadats, kommit bort e dyl.)

1. ring till berörd förälder, nära anhörig
2. ring till skolans rektor

Vad gör du om ett barn inte blir avhämtat:

1. Försök att få tag i förälder/annan anhörig
2. Kontakta polisen, tele 112 114 begär socialjouren.

Säkerhetsregler för Enskede Byskolas fritidshem

På fritidshemmen finns barn från 6-10 år med väldigt olika mognad. Därför är det svårt att fastställa ett exakt antal barn per vuxen eller att definiera gruppstorlek. Storleken på grupper varierar med olika förutsättningar.

Det är personalens bedömning att utifrån dessa förutsättningar som är: barnens ålder och mognad samt gruppen avgöra om man går/åker iväg.

Vid utomhusvistelser gör personalen en bedömning, utifrån samma förutsättningar som ovan, om lämpligheten att vara utomhus på egen hand.

Barnen får inte vistas utan vuxens sällskap utanför skolans område.

Om barn hämtas av annan än vårdnadshavare ska personalen underrättas via telefonsamtal, sms eller via listan på anslagstavlan.

Om föräldrarna blir försenade och inte hinner hämta innan fritidshemmet stänger stannar personalen tills barnet blir hämtat. Vi lämnar inga barn utanför att vänta på föräldrar efter fritidshemmets stängning om inte föräldern önskat annat. Om ett barn inte blir avhämtat försöker vi i första hand få tag i annan anhörig. Får vi inte tag i någon kontaktar vi socialjouren. Socialjouren Enskede-Årsta-Vantör 08- 508 14 000

När barnen åker pulka/stjärtlapp, skridskor eller liknande på fritidshemstid ska de ha hjälm på sig.